

Ala xa masenyi singe Annabi Pɔlu naxan seɓe Korinti danxaniyatɔe jama ma

Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi Kitaabui findixi Annabi Pɔlu xa bataaxe singe nan na danxaniyatɔe jama be, naxan nu na Korinti taa kui Gireki boxi ma. A nu bara kawandi ti naa a xa biyaasi firin nde kui. Mixi gbegbe naxa danxaniya Isa ma, kɔnɔ e jere ki mu nu gexi fande. Ndee mu nu lanxi e bore ma, ndee nu fe jaaxie rabama ginɛe ra, ndee nu wama e yete igbofe boore danxaniyatɔee ya ma. Na birin findixi yaagi nan na diinelae tagi.

Kɔnɔ Annabi Pɔlu bara a kolon a adamadi birin noma suxude Sentane xa gantanyi ra. Na nan a toxi a mu tondi Korintikae mafurukude alako e xa danxaniya xa sabati Ala xa kira xɔn. A bara bataaxe seɓe e ma, naxan findixi marasi fanyi ra e be. Ala Xaxili Seniyenxi nu bara na masenyi so a yi ra.

Na na a ra, Annabi Pɔlu xa masenyi findixi Kitaabui yati yati nan na danxaniyatɔe birin be. Won noma lonni gbegbe sɔtode na sebeli saabui ra, naxan noma won malide Ala xa kira kolonde a fiixe ra. Ala xa won mali alako won xa so na xaranyi kui, a fa findi won ma jere ki ra. Amina.

Ala xa masenyi singe Annabi Pɔlu naxan seɓe Korinti danxaniyatɔe jama ma

1

Danxaniyatɔee xa lanyɪ

¹ N tan Pɔlu, Ala naxan janigexi a xa findi a xa Mixi Sugandixi Isa xa xɛera ra, a nun Sositene, muxu yi bataaxe seɓexi wo tan nan ma, ² Ala xa danxaniyatɔe jama, naxan na Korinti. Ala xa Mixi Sugandixi Isa bara wo xili wo xa findi Ala gbe ra, wo xa findi seniyentɔee ra. Muxu bara yi seɓe wo ma, a nun mixi birin ma naxee e xaxili tima Ala xa Mixi Sugandixi Isa ra, naxan findixi e tan nun won tan Marigi ra. ³ Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Isa, naxan findixi won Marigi ra, e xa hinne nun boɓesa fi wo ma.

⁴ N Ala tantuma temui birin wo xa fe ra, a to hinne wo ra a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra. ⁵ A bara wo xa fe birin nakamali masenyi nun fahaamui kamalixi ra. ⁶ Ala xa

Mixi Sugandixi xa nɔndi to sabatixi wo ya ma, ⁷ wo bara Ala xa ki birin sɔto, wo hayi mu na fe gbete ma sɔnɔn, beemanu won Marigi Isa fa waxati wo naxan mamefe. ⁸ A senbe fima ne wo ma han dunjɔna rapɔnyi, alako yunubi yo naxa lu wo ma Ala xa Mixi Sugandixi won Marigi Isa fa temui. ⁹ Ala na a xui xanbi ra, a tan naxan wo xilixi alako lanyɔ xa lu wo nun a xa Di tagi, won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi.

¹⁰ N ngaxakerenyie, n bara wo rasi won Marigi Isa xili ra, Ala xa Mixi Sugandixi, lanyɔ xa lu wo tagi. Wo naxa mee wo bore ra, wo xa lan xaxili nun janige keren ma. ¹¹ N ngaxakerenyie, Xolowe xa mixie bara a fala n be, a lantareya na wo tagi. ¹² N bara a me a nde a falama, «N tan biraxi Pɔlu nan fɔxo ra,» nde fan a falama, «N tan biraxi Apolosi nan fɔxo ra,» nde a falama, «N tan biraxi Kefasi nan fɔxo ra,» a nde fan a falama, «N tan biraxi Ala xa Mixi Sugandixi nan fɔxo ra.» ¹³ Ala xa Mixi Sugandixi keren xa mu a ra? Pɔlu nan banban wuri magalanbuxi ma wo be? Wo wo xunxaxi ye xɔɔra Pɔlu xili nan na? ¹⁴ N bara Ala tantu n mu mixi yo xunxaxi ye xɔɔra wo ya ma, bafe Kirisipu nun Gayu ra. ¹⁵ Na kui, mixi yo mu noma a falade a xunxa ye xɔɔra n xili nan na. ¹⁶ N bara Sitefana xa denbaya fan xunxa ye xɔɔra, kɔnɔ na donxɔe, n mu laxi a ra xa n bara mixi gbete xunxa ye xɔɔra fa. ¹⁷ Ala xa Mixi Sugandixi mu n xee mixi xunxade ye xɔɔra. A n xeeɔi ne n xa a xa xibaaru fanyi kawandi ti. Na mu rabama adamadi xa lonni ra de, xa na mu a ra Ala xa Mixi Sugandixi xa wuri magalanbuxi tide yelebuma ne.

¹⁸ Isa faxafe wuri magalanbuxi ma, na masenyi findixi xaxilitarepa nan na mixi lɔexie be, kɔnɔ a findixi Ala xa senbe nan na muxu tan kisi mixie be. ¹⁹ A sebexi Kitaabui kui, «N lonnilae xa lonni xun nakanama ne, n xaxilimae xaxili findi fuyan na.» ²⁰ Lonnila go? Seriyɛ karamɔxo go? To xaxilima go? Ala bara yi dunjɔna xa lonni mafindi xaxilitarepa ra. ²¹ Dunjɔna mixie to mu no Ala xa lonni kolonde e yete xa lonni saabui ra, Ala naxa tin danxaniyatɔee rakiside a xa kawandi saabui ra, dunjɔna mixie naxan mapɔxunma xaxilitarepa ra. ²² Yuwifie wama tɔnxumae tofe, Girekikae na lonni fenfe, ²³ kɔnɔ muxu tan Ala xa Mixi Sugandixi xa faxe nan kawandima. Yuwifie birama ne barima e mu lama na ra, si gbete fan jɔxo a ma a daxupa na a ra. ²⁴ Kɔnɔ Ala naxee xilixi Yuwifie nun si gbete ya ma, e lama ne a ra a Ala xa Mixi Sugandixi Ala senbe nun Ala xa lonni nan masenma ne. ²⁵ Adamadie e mapɔxunxi a Ala xa lonni findixi xaxilitarepa nan na, kɔnɔ a nɔndi ki ma a dangi adamadie xa lonni ra. E mapɔxunxi a Ala senbe mu gbo, kɔnɔ a senbe dangi e gbe ra pon!

²⁶ N ngaxakerenyie, wo xa a mato Ala mixi mɔoli mundun xilixi wo ya ma.

Lɔnnila gbegbe mu na, adamadi ki ma. Senbemaɛ fan mu gbo. Bannamixie fan mu wuya.²⁷ Kɔnɔ Ala bara dunja lɔnnilaɛ rayaagi. A na raba mixie nan saabui ra, e naxee findixi lɔnnitaree ra. Ala bara dunja senbemaɛ rayaagi. A na raba mixie nan saabui ra, naxee luxi e bɛ alɔ senbetaree.²⁸ Ala bara mixi sugandi, naxan tide mu gbo dunja mixie bɛ, naxee mu xili xungbe sɔtɔ, naxee mu kolonxi sese ra, alako na xa findi yaagi ra booree bɛ.²⁹ Na kui, mixi yo mu nɔma a yete matɔxɔde Ala ya i.³⁰ Ala nan a niyaxi wo xa lu a xa Mixi Sugandixi Isa i. Ala bara Isa findi won ma lɔnni, won ma tinxinyi, won ma marasenyenyi, nun won xunsare ra.³¹ Na nan na ki, won xa a raba alɔ a sebɛxi Kitaabui kui ki naxɛ, «Xa mixi wama a yete matɔxɔfe fɛ nde ma, a xa a yete matɔxɔ a Marigi xa fɛ nan na.»

2

Ala xa lɔnni

¹ N ngaxakerenyie, n to fa wo yire, n mu Ala xa seedeɔxɔya masenxi wo bɛ wɔyenyi xungbee xa ra, xa na mu a ra adamadi xa lɔnni ra.² N nu bara natɛ tongo n xa Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa fɛ nun a xa faxɛ xa fɛ gbansan nan masen wo bɛ.³ N naxa ti wo ya i senbetareya ra. Na temui n nu na sɛrenfe gaaxui ra.

⁴ N ma masenyi nun n ma kawandi mu nu fatanxi adamadi xa lɔnni ra. N mu kawandi tixi wɔyenyi xungbee ra. N na ti Ala Xaxili senbe nan na,⁵ alako wo naxa danxaniya adamadi xa lɔnni saabui ra, wo xa danxaniya Ala senbe nan saabui ra.

⁶ Muxu lɔnni masenma mixi kamalixie bɛ, kɔnɔ lɔnni naxan mu fatanxi to mixie nun to mangɛɛ ra. E tan xa fɛ xun fama nɛ rakanade.⁷ Muxu Ala xa lɔnni nan masenma, Ala lɔnni naxan nɔxunxi kabi dunja fɔlɛ, naxan findima won bɛ nɔrɛ ra.⁸ To mangɛɛ mu nu fahaamui sɔtɔ na xa fɛ ma, xa na mu a ra e mu Marigi Nɔrɛ Kanyi mabanbanma wuri magalanbuxi ma nu.⁹ Na fɛ luxi alɔ Kitaabui a masenxi ki naxɛ,

«Ala naxan yailanxi a xanuntenyie bɛ,
adama ya mu a toma,
adama tuli mu a mema,
adama xaxili mu a kolonma.»

¹⁰ Ala bara na masen won bɛ a yete Xaxili saabui ra. Ala Xaxili fɛ birin kolon, hali Ala yati xa fɛ tilinxie. A nee birin kolon.¹¹ Nde adama xa fɛ kolon, xa a yete xaxili mu a ra? Ala xa fɛ fan, mixi yo mu a kolon. Ala Xaxili gbansan nan na fɛ mɔoli kolon.

¹² Won mu noma Ala xa hinne fahaamude adamadi xaxili saabui ra. Ala, a Xaxili naxan fixi won ma, na nan noma na masende won be. ¹³ Won mu na fe masenma adamadi xa lonni ra, won na masenma Ala Xaxili nan ma lonni ra. Ala xa fe nan masenma Ala Xaxili saabui ra. ¹⁴ Kono adama naxan mu Ala Xaxili soto, a mu noma Ala Xaxili xa fe fahaamude. Na luma ne a be alo daxuna, barima a mu noma sode a kui Ala Xaxili xanbi. ¹⁵ Adama naxan Ala Xaxili sotoxi, na kanyi nan noma fe birin fahaamude. A booree mu noma a makiitide na fee kui. ¹⁶ Na nan a toxi a sebexi Kitaabui kui, «Nde Marigi Xaxili kolon, a xa marasi nde fi a ma?» Kono Ala xa Mixi Sugandixi Xaxili na won tan boje i.

3

Ala xa walikée

¹ N mu nu noma woyende wo be alo n nu wama a xon ma ki naxe, barima wo mu luxi alo Ala Xaxili kanyie. Wo luxi ne alo dunja mixie, naxee xa danxaniya mu gexi kamalide sinden. ² N nu bara wo xaran fe singee ra, alo dingexije fima a xa diyore ma ki naxe. N mu wo xaran fe xoroxoe ra, barima wo mu nu noma na fahaamude. Dingexi fan mu sube fima diyore ma. Han ya wo mu noma xaranyi xoroxoe kolonde, barima wo na birafe dunja fee nan foxo ra. ³ Tonne nun lantareya to gbo wo ya ma, na mu a masenma xe a dunja mixie nan wo ra, naxee na birafe adamadi waxonfe foxo ra? ⁴ Mixi nde to a falama wo ya ma, «N biraxi Polu nan foxo ra,» mixi gbete fan a fala, «N tan biraxi Apolosi nan foxo ra,» na mu a masenma xe a wo luxi ne alo dunja mixie? ⁵ Nde na Apolosi ra? Nde na Polu ra? Muxu findixi Ala xa walikée nan tun na Ala naxee xexi alako wo xa danxaniya. Ala wali naxan soxi muxu yi ra, muxu bara na raba.

⁶ N tan bara sansi xori si, Apolosi bara ye sa a ma, kono Ala nan a niya a xa bula, a xa mo. ⁷ Mixi naxan sansi xori sima, a nun mixi naxan ye sama a ma, e tide mu gbo. Ala nan tide gbo, barima a tan nan a niya sansi xa mo. ⁸ Naxan sansi xori sima, nun naxan ye sama a ma, e birin lan, e birin fama ne e xa wali sare sode. ⁹ Muxu tan findixi Ala xa walikée nan na. Wo tan luxi ne alo Ala xa xe, xa na mu a ra a xa banxi. ¹⁰ Ala bara a janige a xa hinne kui, n xa wali suxu a be. Na misaalixi banxi ti wali nan na. N bara lu alo banxiti. N tan nan banxi korinma, boore biriki doko. Kono kankan xa meeni a wali ki ma. ¹¹ Mixi yo mu noma fe gbete findide na banxi bunyi ra, bafe Ala xa Mixi Sugandixi Isa ra. ¹² Mixi naxee banxi tima na bunyi fari xema ra, xa na mu a ra gbeti,

xa na mu a ra geme tofanyi, xa na mu a ra wuri, xa na mu a ra sexe fanyi, xa na mu a ra sexe fori ra. Kankan xa wali matoma ne. ¹³ Kiiti loxoe na wali birin makenenma ne. Na kiiti luma ne alo te naxan fama kankan xa wali makenende. ¹⁴ Xa banxiti xa wali sa na te imini, a fama ne wali sare sotode. ¹⁵ Kono xa a sa li a xa wali naxa gan na te ra, a tooroma ne. A fama ne kiside alo mixi naxan natangaxi te ma.

¹⁶ Wo mu a kolon wo findixi Ala xa horomobanxi nan na? Ala Xaxili sabatixi wo boje i. ¹⁷ Xa mixi nde Ala xa horomobanxi kana, Ala na kanyi fan kanama ne, barima a xa horomobanxi seniye. Wo tan nan findixi na horomobanxi ra.

¹⁸ Wo naxa wo yete madaxu. Xa mixi nde a yete findixi lonnila ra dunja ki ma, a xa a yete magoro alako a xa lonni yati kolon. ¹⁹ Yi dunja mixie xa lonni findixi daxupa nan na Ala be. A sebexi Kitaabui kui, «Ala gantanyi tema ne lonnilae be e yete xa lonni nan na.» ²⁰ A man sebexi, «Marigi a kolon dunja mixie xa lonni findixi fe fufafu nan na.»

²¹ Wo naxa wo xaxili ti mixi yo ra, barima e findixi wo malima nan na. ²² Polu yo, Apolosi yo, Kefasi yo, e birin findixi wo malima nan na. Fe naxan birin na dunja, fe naxan birin na wo xa dunjeigiri kui, fe naxan birin na na, a nun fe naxan birin sa fama, hali faxe, na birin na na wo tan nan malife ra. ²³ Wo tan na Ala xa Mixi Sugandixi nan be, Ala xa Mixi Sugandixi fan na Ala nan be.

4

Ala xa kiiti

¹ Na na a ra, wo xa a kolon muxu tan findixi Ala xa Mixi Sugandixi xa walikee nan na, Ala xa gundoe taxuxi naxee ra. ² Xa fe nde taxuxi mixi ra, a lanma a xa na rawali a rawali ki ma. ³ Xa wo wama n makiitife, xa na mu a ra kiitisa gbete wama n makiitife, fefe mu a ra. N mu n yete yati makiitima. ⁴ N tan be, n mu fe jaaxi yo rabaxi, kono n yete makiitife tan mu findixi tinxinyi ra n be. N Marigi nan findixi n ma kiitisa ra. ⁵ Na kui, wo naxa kiiti yo sa beenun Marigi xa kiiti waxati. A tan nan fe makenenma naxan noxunxi dimi kui. A tan nan janige makenenma naxan na mixi boje ma. Na waxati, Ala mixie matoxoma e xa wali bere nan na.

⁶ N ngaxakerenyie, n bara misaali nde masen wo be n tan nun Apolosi xa fe ra, alako wo xa yi sebeli fahaamu, «Wo naxa yaamari sebexi matandi.» Na kui, wo naxa wo yete igbo lufe ra mixi nde xanbi ra. ⁷ Nde i findixi fisamante ra? Munse na i yi ra, i mu

naxan sotoxi Ala saabui ra? Xa wo na sotoxi Ala nan saabui ra, munfe ra wo wo yete igboma alo a fatanxi wo tan nan na? ⁸ A luxi alo wo bara wo waxonfe birin soto muxu xanbi, wo bara banna, wo bara findi mangee ra. Xa a sa na na ki ne, na birin xa sooneya wo be, alako muxu fan xa lu wo seeti ma mangeya kui. ⁹ A luxi n be alo Ala bara a ragiri muxu tan xerae ma, muxu xa findi xanbiratie ra, alo mixie e naxee faxama dunja birin ya tode ra, malekee nun adamadie ya xori. ¹⁰ A luxi alo muxu bara daxu Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, konko wo tan bara findi xaxilimae ra a xa fe ra. Muxu senbe bara jon, konko wo tan gbe xun bara masa. Muxu bara mayele soto, konko wo tan bara binye soto.

¹¹ Han ya muxu tooroma kaame nun ye xoli ma. Dugi mu na muxu yi ra. Mixie muxu bonboma, e bara muxu findi mixi rabepinxie ra. ¹² Muxu baloxi muxu yete xa wali nan na. Mixie na muxu konbi, muxu dubama ne e be. Mixie na muxu jaxankata, muxu dipema ne e ma. ¹³ Mixie na muxu xili kana, muxu woyen fanyi falama ne e be. Han ya muxu tide mu na dunja mixie be, muxu bara lu e be alo mixi fufafu.

¹⁴ N mu wama wo ifufe ne, konko n wama wo rasife ne alo n ma di maxanuxie. ¹⁵ Wo noma karamoxo gbegbe sotide Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, konko n keren peti nan findixi wo baba ra, naxan bara Inyila Isa masen wo be, wo xa danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma. ¹⁶ N ma marasi nan ya wo be: Wo xa bira n ma misaali nan foxo ra. ¹⁷ Na na a ra, n bara Timote xee wo yire, alako a xa wo ratu n napere ki ma Isa xa fe kui, n danxaniyatoe jamae birin xaranma naxan na yire birin. N ma di maxanuxi Timote danxaniyaxi Marigi keren nan ma.

¹⁸ Ndee bara e yete igbo wo ya ma. E joxo a ma n mu sigama wo yire, ¹⁹ konko, xa Ala tin, a gbe mu luxi n xa wo xonyi li. Na temui n fama a kolonde xa na yete igboe xa woyenyi fama findide nondi ra. ²⁰ Ala xa mangeya mu findixi woyenyi gbansan xa ra, a findixi senbe yati nan na. ²¹ Wo wama munse xon? N xa siga wo xonyi luxusinyi ra, ka n xa siga xanunteya nun dipe ra?

5

Yunubi jaaxi bafe

¹ N bara a me a fe jaaxi mooli nde na wo ya ma, naxan mu toma hali kaafirie ya ma. A xeme nde luma a baba xa gine kolon na gine ra. ² A nu lan ne yi fe xa wo boje tooro, wo fa na kanyi ramini wo tagi, konko wo na wo yete igbofe tun. ³ Hali n tan mu na

wo yire, n xaxili tan na wo tagi. N jan bara na kanyi makiiti ⁴ Marigi Isa xili nun a senbe ra. N na wo xanbi ra. ⁵ Yi mixi mooli xa so Sentane yi ra, na fe jaaxi xun xa rakana yakosi, alako na kanyi nii xa kisi Marigi xa loxo.

⁶ Yete igbofe mu fan. Wo mu a kolon lebini siyadi farin gbegbe ratema ne? ⁷ Wo lebini fori ba wo ya ma, alako wo xa lu alo farin neene lebini mu saxi naxe i. A nondi ki ma wo na na ki ne. Ala xa Mixi Sugandixi bara findi won ma serexe ra, naxan misaalixi yexee ra naxan kon naxabama Sayamaleke Dangi Sali. ⁸ Won xa na sali raba seniyyeni kui. Won xa fe kobi nun fe jaaxi ba won ya ma, alo lebini fori bama won ma banxie kui ki naxe na sali. Nondi nun boje fiixe xa lu won yi ra. Na kui won misaalima taami lebinitare nan na.

⁹ N bara a sebe wo ma bataaxe kui, wo nun yenelae naxa lu defanbooreya kui. ¹⁰ Konon mu wama a falafe xe wo be a wo nun yenela birin naxee na dunja, a nun milantee, mupetie, nun kuye batuie, wo nun nee naxa de masara. Xa a sa na na ki ne, a lima na fan fo wo keli dunja ma de! ¹¹ N waxi a sebefene wo ma, defanja naxa lu wo nun mixi tagi, naxan a yete findima wo boore danxaniyatoe ra, konon a fa findi yenela ra, xa na mu a ra milante, kuye batui, konbiti, siisila, xa na mu a ra mupeti. Wo nun na mixi mooli, wo naxa wo dege yati yire keren. ¹² N tan mu noma mixie makiitide naxee mu na danxaniyatoe pama ya ma, konon a lanma won xa won boore danxaniyatoe nan makiiti. ¹³ Naxee mu na danxaniyatoe pama ya ma, Ala nan nee makiitima, konon a lanma wo tan xa «mixi jaaxi keri wo tagi.»

6

Danxaniyatoe xa kiiti

¹ Fe nde na mini wo tan danxaniyatoe tagi, wo noma sigade di na kalamui sade kaafirie xa kiiti banxi kui? Wo mu sigama seniyyentoe xa yire? ² Wo mu a kolon seniyyentoe nan fama dunja birin makiitide? Xa wo tan nan dunja makiitima, wo fa taganxi yi kiiti xunxurie sade di? ³ Wo mu a kolon a won fama ne malekee yati makiitide? Na kui, won fa taganxi yi dunja fee makiitide munfe ra? ⁴ Xa yi dunja fe nde bara mini wo tagi gere ra, hali wo mixi xuri nde tongo danxaniyatoe pama ya ma, na noma ne na kiiti sade wo be.

⁵ Wo mu yaagima na ra? Lonna yo mu na wo ya ma naxan noma kiiti sade danxaniyatoe tagi? ⁶ Konon danxaniyatoe e boore kalamuma kaafiri xa kiiti banxi kui. ⁷

Gere to na wo tagi, na bara a masen a wo xun bara rakana. Munfe ra wo mu dijema wo bore haake ma, hali na findixi kasare nan na wo be? ⁸ Kono wo tan harige bama wo boore danxaniyatsee yi ra tinxintareya ra.

⁹ Wo mu a kolon a mixi jaaxi mu ariyanna sotoma ke ra? Wo naxa wo yete madaxu. Langoe gine yo, kuye batui yo, yenela yo, langoe xeme yo, xeme naxan nun xeme kafuma, ¹⁰ mujeti, milante, siisila, konbiti, nun mixi madaxui, e sese mu ariyanna sotoma ke ra. ¹¹ Ndee na wo ya ma naxee nu na na fe mooli kui, kono wo bara rafiixe, wo bara raseniye, wo bara matinxin, won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, a nun Ala Xaxili saabui ra.

¹² Fe birin nadaxaxi n be, kono a birin xa mu fan n be. Fe birin nadaxaxi n be, kono n mu tinma na fe mooli nde xa no n na. ¹³ Ala nan donse daaxi adama xa baloe ra, a adama daaxi ne a xa na donse don, kono Ala na birin jonma ne. Ala mu adama fate daaxi a xa yene raba. A adama daaxi a Marigi nan be. Marigi man meenima ne adama fate ma. ¹⁴ Ala naxan won Marigi rakelixi faxe ma, a fama ne won tan fan nakelide faxe ma a senbe ra.

¹⁵ Wo mu a kolon wo fatuxi Ala xa Mixi Sugandixi nan ma, alo wo fate salonyie fatuxi e bore ra ki naxe? Xa mixi fatuxi Ala xa Mixi Sugandixi ma, a mu lan na kanyi nun langoe xa kafu. ¹⁶ Astofulahi! Wo mu a kolon mixi naxan nun langoe kafuma, a tan nun na langoe findima fate keren nan na? A sebexi Kitaabui kui, «Xeme nun gine findima fate keren nan na.» ¹⁷ Kono mixi naxan bara fatu Marigi ma, e xaxili findima keren nan na.

¹⁸ Wo wo gi langoepa ma. Yunubi gbete mu findixi haake ra mixi fate ma, kono langoepa tan haake sotoma mixi fate nan na. ¹⁹ Wo mu a kolon wo fate findixi Ala Xaxili Seniyenxi xa horomobanxi nan na? Ala bara a Xaxili raso wo bope i. Wo mu findixi wo yete gbe xa ra sonon. ²⁰ Ala nan wo xunsaraxi xunsare xoroxoe ra. Na nan a toxi wo xa Ala matoxo wo fate nun wo xaxili ra, naxee findixi Ala gbe ra.

7

Futi seriye

¹ N wama wo xa sebeli yaabife. A fan xeme be a lufe a mu gine dexo, ² kono yene to bara gbo, a lanma xeme tan, kankan xa a gbe gine soto. Gine fan, kankan xa a gbe mori soto. ³ Xeme lanma a xa gine waxonfe raba futi ki ma. Gine fan lanma a xa a xa

mōri waxōnfe raba futi ki ma. ⁴ Gine fate luma a xa mōri xa yaamari nan bun ma, xeme fan fate luma a xa gine xa yaamari nan bun ma. ⁵ Wo naxa tondi wo bore be, fo wo firin nalan a ma wo xa Ala maxandi temui naxe waxatidi nde bun ma. Na dangi xanbi, wo man xa lu yire keren, xa na mu a ra, xa wo mu fata wo yete suxude, Sentane fama ne wo ratantande. ⁶ N xa marasi nde fi wo ma, kōnō yaamari mu a ra. ⁷ A xoli n ma mixi birin xa lu alo n tan, kōnō Ala mu mixi birin kima kepa keren. A a ragirixi nde xa no fe nde rabade, boore fan xa no fe gbete rabade.

⁸ N xa a fala xeme be, naxee mu nu gine dōxō sinden, xa na mu a ra gine naxee mu na xeme taa sinden, xa na mu a ra kaape ginee, xa na mu a ra xeme naxan xa gine laaxirayaxi, e fan xa bira n ma misaali fōxō ra. ⁹ Kōnō xa wo mu noma wo yete suxude, wo xa futi xiri. Futi xirife fisa fate waxōnfe be.

¹⁰ N bara xeme nun a xa gine yamari, gine naxa mee a xa mōri ra. Na yaamari mu fatanxi n tan na, a fatanxi Marigi nan na. ¹¹ Xa a sa li gine naxa mee a xa mōri ra, a xa lu xemetarepa kui, xa na mu a ra a xa gbilen a xa mōri xon ma. Xeme fan naxa mee a xa gine ra.

¹² Wo tan naxee luxi, n bara wo fan nasi, Marigi xa yaamari mu a ra. Xa a sa li danxaniyatōe bara gine danxaniyatare dōxō, na gine fa tin lude a yi ra, na xeme naxa mee a ra. ¹³ Xa na mu a ra, xa a sa li gine bara dōxō xeme danxaniyatare xon, na xeme fa tin na gine ra, na gine naxa mee a xa mōri ra. ¹⁴ N a falama fe naxan ma, na gine xa mōri danxaniyatare noma seniyende a xa gine danxaniyatōe saabui ra, xa na mu a ra na gine danxaniyatare noma seniyende a xa mōri danxaniyatōe saabui ra. Xa danxaniyatōe meema a xa denbaya ra, a xa die mu seniyenma nu, kōnō xa a lu a xa denbaya xun ma, e seniyenma ne. ¹⁵ Xa danxaniyatare bara mee a xa gine ra, xa na mu a ra a xa mōri ra, a xa siga. Xeme danxaniyatōe, xa na mu a ra gine danxaniyatōe, a mu xirixi mixi danxaniyatare ma. Ala wama ne won xa lu bōpasa kui. ¹⁶ Gine, i a kolon xa i noma a niyade i xa mōri xa kisi? Xeme, i a kolon xa i noma a niyade i xa gine xa kisi?

¹⁷ Kankan xa jere kira xon ma Marigi a tixi naxan xon. Kankan xa wali raba Marigi be a naxan soxi a yi ra. N na yaamari nan masenma danxaniyatōe pama birin be. ¹⁸ Xa Ala bara mixi sunnaxi xili danxaniya ma, na kanyi xa tin a xa sunne ra. Xa Ala bara sunnatore xili danxaniya ma, na kanyi xa lu a sunnatoreya kui. ¹⁹ Sunnafa nun sunnatoreya, fefe mu a ra. Ala xa yaamari rabatufe, na nan tide gbo. ²⁰ Kankan xa lu a kepa, alo Ala a xilixi temui naxe. ²¹ Konyi nan nu na i ra, Ala i xilixi temui naxe? I naxa

kɔntɔfili. Xa i nɔma xɔreya sɔtɔde, na fan. ²² Hali i Marigi Ala i xilixi konyiya nan kui, lasiri nan i ra i Marigi Ala mabiri. Hali i Marigi Ala i xilixi lasiriya nan kui, konyi nan i ra Ala xa Mixi Sugandixi mabiri. ²³ Wo xunsaraxi sare xɔrɔxɔe nan na. Wo naxa findi adama xa konyie ra. ²⁴ N ngaxakerenyie, kankan xa lu a kepa, alɔ Ala a xilixi temui naxe.

²⁵ Marigi mu n yamarixi ginedimedi xa fe ra, kɔnɔ n wama marasi nde fife wo ma, n tan, Ala kinikinixi naxan ma, a naxan matinxinxi. ²⁶ N tan be, a fisa xa ginedimedi mu dɔxɔ xeme taa sinden, barima yi waxati a xɔrɔxɔ. ²⁷ Xa gine kanyi nan i ra, i naxa a bepin. Xa ginetare nan i ra, i naxa gine fen. ²⁸ Xa i gine fenma, na mu findima yunubi ra. Xa ginedimedi dɔxɔ xeme taa, na fan mu findima yunubi ra. Kɔnɔ mixi naxee na mɔoli rabama, e fama tɔɔrɔde yi dunijeigiri kui. N wama e ratangafe na tɔɔre nan ma.

²⁹ N ngaxakerenyie, n wama naxan masenfe wo be, waxati gbegbe mu luxi sɔnɔn. Keli yakɔsi ma, gine na naxan yi, a xa lu alɔ ginetare. ³⁰ Naxan na wafe, a xa lu alɔ a mu wafe. Naxan seewaxi, a xa lu alɔ a mu seewaxi. Naxan na se sarafe, a xa lu alɔ se mu a yi. ³¹ Naxan na dunipa fe rawalife, a xa lu alɔ a tide mu na, barima yi dunipa na jɔnfe ne yi ki. ³² A xɔli n ma wo xa kɔntɔfili birin bepin. Naxan mu futi xirixi, a xa bira Ala xa fee nan fɔxɔ ra, alako Marigi xa jelexin a xa wali ra. ³³ Kɔnɔ naxan futi xirixi, a tan nan birama dunipa fee fɔxɔ ra, alako a xa gine xa jelexin a xa wali ra. ³⁴ Na temui a na fe firin nan kui na ki. Gine fan, naxan mu na xeme taa, a findi ginedimedi ra, a birama Marigi xa fee nan fɔxɔ ra, alako a fate nun a xaxili xa seniye. Kɔnɔ naxan dɔxɔxi xeme taa, a tan nan birama dunipa fee nan fɔxɔ ra, alako a xa mɔri xa jelexin a xa wali ra. ³⁵ N yi fe falama wo xa munafanyi nan xa fe ra. N mu a falama yanfanteya xa ma. A xɔli n ma wo xa lu fe fanyi nan kui, wo xa gbaku Marigi ma, kɔntɔfili gbete yo naxa lu wo ma.

³⁶ Mixi naxan bara gine fen fɔlɔ, a fa a kolon a mu nɔma a yete suxude, a a mapɔxunxi ne a a lanma a xa na gine dɔxɔ, a lanma a xa na raba. A mu findixi yunubi ra. Ginefenyie xa futi xiri e nun a xa gine tagi. ³⁷ Kɔnɔ ginefenyi naxan nɔma a yete suxude, naxan bara nate tongo a yete ra a naxa gine dɔxɔ, na kanyi bara fe fanyi raba. ³⁸ Na kui, naxan ginedimedi fenxi dɔxɔma, na bara fe fanyi raba, kɔnɔ naxan mu a dɔxɔma, na bara fe fanyi raba dangife boore ra.

³⁹ Gine nun a xa mɔri luma a ra han a xa simaya danyi ne. Kɔnɔ xa a xa mɔri faxa, a nɔma dɔxɔde xeme gbete xɔn ma. A nɔma dɔxɔde xeme xɔn a nu wa naxan yo xɔn, kɔnɔ a xa findi Ala xa mixi nan na. ⁴⁰ Kɔnɔ n tan be, a xa seewe xun masama ne xa a sa

lu kaape kui. N laxi a ra a Ala Xaxili na n bope i.

8

Serexe donfe naxan baxi kuye be

¹ Won birin bara fahaamui soto serexe sube xa fe ma naxan baxi kuyee be. Fahaamui noma findide yete igboja ra, konso xanunteya nan mixie ralimaniyama. ² Mixi naxan joxo a ma a bara ge fahaamui sode, nde luxi a xa fahaamui ra. ³ Konso mixi naxan Ala xanuma, Ala bara na kanyi kolon.

⁴ N xa fe nde masen wo be serexe sube donfe ma naxan baxi kuyee be. Won a kolon kuye yo mu na dunja naxan findixi Ala ra. Ala keren peti nan na. ⁵ Dunja mixie fe gbegbe findima alae ra koore nun boxi ma. E e xilima «alae,» e e xilima «marigie.» ⁶ Konso won tan be Ala keren peti nan na, Baba Ala naxan se birin daaxi, won findixi naxan gbe ra. Marigi keren peti nan na, naxan findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ra, se birin daaxi naxan saabui ra, won fan pengima naxan saabui ra.

⁷ Konso mixi birin mu gexi fahaamui sode na fe ma. Mixi naxee nu bara dari kuye fee ra, han yakosi e ne serexe sube donma, e tan be a baxi kuye nan be. E xaxili to mu gexi fee fahaamude sinden, e yunubi soto na sube donfe kui. ⁸ Donse mu mixi makorema Ala ra. Xa won bara a don, xa won bara a lu na, a birin keren. ⁹ Wo xa a mato a fanyi ra, alako wo xa xoreya naxa a niya fahaamutare xa yunubi soto. ¹⁰ Xa fahaamutare nde bara wo tan fahaamui kanyi to, wo dodoxi teebili ra kuyee banxi kui, na noma a niyade fahaamutare fan xa kuye serexe sube don. ¹¹ Na kui, fahaamutare, Ala xa Mixi Sugandixi faxe naxan be, a fama lode i tan nan ma fahaamui saabui ra. ¹² Na kui, wo bara yunubi raba wo ngaxakerenyi fahaamutaree ra, wo man bara yunubi raba Ala xa Mixi Sugandixi ra. ¹³ Na nan a toxi, xa donse nde a niyama n ngaxakerenyi xa yunubi tongo, n tan bara dipe na donse ma, alako n naxa n ngaxakerenyi rabira.

9

Kawanditi xa wali

¹ Lasiri xa mu na n na? Xeera xa mu na n na? N mu won Marigi Isa toxi xe? Marigi mu n xexi wo yire xe, alako wo xa danxaniya? ² Temunde booree mu n kolon xeera ra, konso wo tan n kolon, barima wo xa danxaniya findixi n ma xeeraya tonxuma nan na Marigi xa fe ra. ³ N ma xunmafale nan na ki mixie be naxee wama n makiitife.

⁴ A mu daxa muxu xa muxu dege, muxu xa muxu min? ⁵ A mu daxa muxu xa gine danxaniyaxi dɔxɔ, naxan luma muxu seeti ma muxu xa jere kui, alɔ xɛɛra booree a rabama ki naxe, a nun Marigi ngaxakerenyie nun Kefasi? ⁶ Ka n tan nun Baranabasi gbansan nan lan muxu xa wali muxu xa baloe xa fe ra? ⁷ Soori mundun a yete rabaloma? Boxi rawali mundun mu a xa sansi bogi donma? Xuruse demadonyi mundun mu a xa xuruse xije minma? ⁸ Adama xaxili gbansan nan na ki? Ala xa seriye fan mu na mooli masenma xe?

⁹ A sebexi Tawureta Munsa kui, «Ninge ne mengi luxutama, wo mu lan wo xa a de xiri.» Na kui, Ala wama meenife ningee nan gbansan ma, ¹⁰ ka a na fala won tan nan fan ma fe ra? Iyo, a na sebe won tan nan ma fe ra. Walike walima fe nde nan ma. Mixi maale boronma ne alako a xa baloe soto. ¹¹ Xa muxu bara wakili wo be alako wo xa Ala kolon, a mu lanma xe muxu xa se soto wo yi ra? ¹² Xa mixi gbetee na mooli sotoma wo ra, a mu lanma xe muxu singe xa na soto? Kono muxu mu na findixi tekura wo mabiri. Muxu bara dije na birin ma, alako Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi kawandife naxa matɔɔɔ.

¹³ Wo mu a kolon serexedubee fan baloma serexee nan na naxee baxi Ala xa horomobanxi be? Serexedube naxee serexe sama serexebade, e xa baloe minima na serexee nan kui. ¹⁴ Na ki Marigi bara yaamari fi a Ala xa xibaaru fanyi kawanditie xa balo e xa kawandi ti kui.

¹⁵ N tan mu na findixi tekura fefe ma. N man mu yi bataaxe sebexi xe alako wo xa n ki. Kawandi tife kobiri xanbi a bara findi jelexinyi ra n be. N mu tin mixi yo xa na jelexinyi ba n yi ra, hali na findi faxe nan na n be. ¹⁶ N mu noma n yete igbode n ma kawandi wali xa fe ra. Kawandi tife findixi Ala xa yaamari nan na n be. Naxankate na n be, xa n mu Ala xa xibaaru fanyi kawandi. ¹⁷ Xa n keren nan a janigexi nu, a lanma n xa sare soto. Kono xa a mu fatanxi n yete janige xa ra, n na xeraya nan nabafe tun, naxan taxuxi n na. ¹⁸ Na kui, n sare findima munse ra? N sare findima na jelexinyi nan na, naxan fatanxi Ala xa xibaaru fanyi kawandife ra sare xanbi n nu noma naxan maxorinde.

¹⁹ Hali lasiri nan n na, n nan n yete findima mixi birin xa konyi nan na alako n xa mixi gbegbe soto Ala be. ²⁰ N nan jerema Yuwifi ki nan ma Yuwifie ya ma alako n xa e soto Ala be. N nan jerema Munsa xa seriye ki nan ma, hali n mu na na yaamari bun ma, alako n xa mixie soto Ala be naxee na na seriye bun ma. ²¹ Xa n na mixie ya ma naxee mu na Munsa xa seriye bun ma, n fan luma e gbe ki ne, alako n xa na mixi mooli soto

Ala be. N nan jerema na ki ne hali n tan to na Ala xa seriye bun ma. N na a xa Mixi Sugandixi xa yaamari nan bun ma. ²² N bara jere fahaamutarepa ki ma fahaamutaree ya ma, alako n xa e fan soto Ala be. N bara fe mooli birin naba, n bara jere mixi mooli birin gbe ki ma, alako n xa mixi ndee soto Ala be. ²³ N fe birin nabama alako Ala xa xibaaru fanyi xa kawandi, n fan xa lu na neme kui.

²⁴ Wo mu a kolon gi mixi naxee gbatama jama ya xori, mixi keren gbansan nan geenima, a sare soto? Wo fan xa jere a fanyi ra wo xa dunijeigiri kui, alako wo xa sare soto Ala ra. ²⁵ Gi mixi naxee gbata rabama, e fe xoxoxoe mooli birin nabama, alako e xa geenima, hali na sare mu bu. Won tan nan sare nde sotoma naxan buma abadan. ²⁶ Na nan a toxi n luma n jere ki mato ra a fanyi ra, n mu bonboma fe fufafu ra. ²⁷ N nan n yete suxuma ne senbe ra, alako n tan kawanditi fan naxa fa Ala xa masenyi matandi, n xa loe.

10

Isirayila xa misaali

¹ N ngaxakerenyie, n mu wama wo xa neemu a ma won babae naxan nabaxi. E naxa jere nuxui bun ma, e naxa baa igiri. ² E nun Annabi Munsa, e birin naxa fe keren idangi nuxui kui a nun baa igiri kui. ³ E birin naxa donse don naxan fatanxi Ala ra. ⁴ E birin naxa minse min, Ala naxan namini fanye ma. Na fanye, Ala xa Mixi Sugandixi nan a ra, naxan nu biraxi e foxo ra. ⁵ Kono mixi gbegebe nu na e ya ma, naxee mu nu gexi rafande Ala ma, na nan a to e naxa faxe gbengberenyi ma.

⁶ E xa jere birin findixi misaali nan na won be, alako won naxa bira fe jaaxi foxo ra alo e a rabaxi ki naxe. ⁷ Wo naxa kuyee batu, alo ndee a raba ki naxe e tagi. A sebexi Kitaabui kui, «Nama naxa doko e degede, e naxa e min, e fa keli yene rabade.» ⁸ Won naxa bira yene foxo ra alo ndee a raba ki naxe e ya ma. Na kui, mixi wulu moxonen mixi wulu saxan naxa sonto loxoere keren kui. ⁹ Won naxa Marigi mato alo ndee a mato ki naxe e ya ma, boximasee naxee faxe. ¹⁰ Wo naxa wo mawa, alo ndee e mawa ki naxe e ya ma, sayamaleke fa e faxe. ¹¹ Na fe mooli e lixi ne, a xa findi misaali ra won tan mixie be naxee na waxati donxoere. A birin sebexi na nan ma.

¹² Na kui, naxan laxi a ra a tixi, a xa meeni a yete ma alako a naxa bira. ¹³ Maratantanyi yo mu wo lixi, adamadi mu noma naxan na. Ala na a xui xanbi ra. A mu a luma maratantanyi yo xa wo li, naxan noma wo ra. Maratantanyi na wo li, Ala feere nde fima ne wo ma, alako wo xa no minide a kui, wo xa no a ra.

¹⁴ Na kui, n xanuntenyie, wo xa gbilen kuye batufe foxo ra. ¹⁵ N na woyenfe xaxilimae nan be, wo xa wo tuli mati n ma masenyi ra. ¹⁶ Won Ala tantuma minse naxan ma, na minse mu a masenma xe won nun Ala xa Mixi Sugandixi wuli na a ra? Won taami naxan itaxunma won bore ma, na taami mu a masenma xe won nun Ala xa Mixi Sugandixi fate na a ra? ¹⁷ Taami keren nan a ra. Won fan, hali won wuya, won bara boni won bore ra, won bara findi mixi keren na, barima won birin taami keren nan donma.

¹⁸ Wo Isirayilakae yati mato. Naxee serexe sube donma, e mu lama xe na wali ra naxan nabama serexebade? ¹⁹ N wama munse masenfe na kui? Serexe sube naxan fixi kuye ma a tide gbo? Xa na mu a ra na kuye tide gbo? Astofulahi. ²⁰ N xa a fala wo be, kuye batuie serexe bama jinnee nan be, e mu a bama Ala xa be. N tan mu tinma wo nun jinnee xa lu fe keren. ²¹ Wo mu noma minse minde Marigi xili ra, wo man xa minse min jinnee xili fan na. Wo mu noma taami donde Marigi xili ra, wo man xa taami don jinnee xili ra. ²² Wo wama Marigi raxonofe ne, naxan mu wama a firin nde xon? Wo joxo a ma won senbe dangi a gbe ra?

²³ A birin daxa, konso a birin mu fe fanyi raminima. A birin daxa, konso a birin mu findima munafanyi ra. ²⁴ Mixi naxa a yete kan xa munafanyi gbansan xa fen, a xa a boore xa munafanyi fan fen. ²⁵ Wo noma sube mooli birin donde naxan matima makiiti. Hali wo mu gaaxu, na sese mu findixi yunubi ra, ²⁶ barima «Alatala nan gbe na boxi nun a ise birin na.»

²⁷ Xa danxaniyatare nde wo xili wo xa wo dege yire keren, xa wo wama sigafe, wo xa siga, wo xa donse mooli birin don a naxan fima wo ma. Na sese mu findima yunubi ra. ²⁸ Konso xa a sa li mixi nde fa a fala wo be, «Yi donse baxi serexe nan na,» wo naxa na don na kanyi xa fe ra, barima yunubi nan a ra a be a xaxili ki ma. ²⁹ Yunubi fe mu a ra i tan be i xaxili ki ma, konso a mu lanma i naxan nabama i xa yeteralu kui, i boore xa na mapoxun i be yunubi ra. ³⁰ A mu lanma mixi xa fe jaaxi mapoxun n ma donse xa fe ra, n Ala tantuma naxan ma fe ra.

³¹ Na nan na ki, wo naxan yo donma, wo naxan yo minma, wo naxan yo rabama, wo xa na birin naba alako Ala xa matoxoe soto. ³² Wo naxa mixi yo ratantan, Gireki yo, Yuwifi yo, Ala xa danxaniyatoe yo. ³³ N fan jerema na ki ne, alako n ma fe birin xa rafan mixi birin ma. N mu na n yete xa munafanyi xa fenfe. N na mixi gbegbe xa munafanyi nan fenfe, alako e xa kisi.

Danxaniyatœe xa malanyi raba ki

¹ Wo xa bira n ma misaali fɔxo ra, alo n fan biraxi Ala xa Mixi Sugandixi xa misaali fɔxo ra ki naxe. ² N bara wo matɔxo barima wo ratuma n ma fe ma temui birin, wo man n ma yaamarie rabatuma.

³ A xoli n ma wo xa a kolon xeme birin na Ala xa Mixi Sugandixi xa yaamari nan bun ma, gine birin na xeme xa yaamari nan bun ma, a nun Ala xa Mixi Sugandixi fan na Ala xa yaamari nan bun ma. ⁴ Xeme naxan birin salima, xa na mu a ra a wɔyenma Ala xili ra, a xunyi makotoxi, a bara a Marigi yelebu. ⁵ Gine naxan birin salima, xa na mu a ra a wɔyenma Ala xili ra, a xunyi mu makotoxi, a bara a xa mange yelebu. A luxi ne alo a xunyi bara bi.

⁶ Gine naxan mu a xunyi makotoma, hali a xunyi bi. Gine xunyi bife to findixi yaagi ra, xa na mu a ra a xunsexɛ maxabafe, a lanma ne a xa a xunyi makoto. ⁷ Xeme tan mu lanma a xa a xunyi makoto, barima a findixi Ala misaali nun a nɔre nan na, kɔno gine tan findixi xeme xa nɔre nan na. ⁸ Xeme xa mu minixi gine i. Gine nan minixi xeme i. ⁹ Xeme xa mu daaxi gine xa fe ra. Gine nan daaxi xeme xa fe ra. ¹⁰ Na nan a toxi gine lanma a xa a xunyi makoto malekɛe xa fe ra. A xunyi makotofe findixi tɔnxuma nan na a na xeme xa yaamari nan bun ma.

¹¹ Kɔno Marigi xa fe kui, gine hayi na xeme ma, xeme fan hayi na gine ma. ¹² Gine minixi xeme i ki naxe, xeme fan barima gine nan saabui ra. Na birin kelixi Ala nan ma. ¹³ Wo xa na kiiti sa wo yete ra. A daxe gine xa sali a xunyi mu makotoxi? ¹⁴ Wo daa ki yete yati a masenxi wo be a xeme xunsexɛ na kuya a findixi yaagi nan na a be, ¹⁵ kɔno gine tan xunsexɛ na kuya, na findixi a be nɔre nan na. Xunsexɛ kuye fixi gine ma a xunyi makotose nan na. ¹⁶ Xa mixi nde wama na fe matandife, a xa a kolon muxu nun Ala xa danxaniyatœe jamae birama na seriye nan fɔxo ra.

¹⁷ Kɔno fe nde na na wo naxan nabama wo xa malanyie kui, n mu nɔma naxan matɔxode. Na nde bama wo xa fe fanyi nan na, a findi fe jaaxi ra wo be. ¹⁸ A fɔle, n bara a me a wo mu lanma wo bore ma wo wo malanma temui naxe. N laxi a ra nɔndi nde na na kui. ¹⁹ Lantareya na mini wo tagi, na nɔma ne a masende nɔndi na naxee be wo ya ma.

²⁰ Wo na wo malan, wo naxan donma a mu findixi Marigi xa serɛɛ tɔnxuma xa

ra, ²¹ barima ndee e degema e booree xanbi. Donse nun minse luma ndee yi ra, kono e booree tan luma kaame ra. ²² Banxie mu na wo yi ra wo wo degema a nun wo wo minma dennaxe? Munfe ra wo yoma Ala xa danxaniyatoe pama ma, wo fa setaree rayaagi? N xa munse fala wo be? N xa wo matxo? N mu wo matxoma na xa fe ra.

²³ Marigi naxan masenxi n be, n bara na dentege wo be. E Marigi Isa yanfa koe naxan na, a naxa taami tongo, ²⁴ a naxa tantui rasiga Ala ma, a fa taami igira, a a so a foxirabiree yi ra a falafe ra, «Wo n ko, wo a don. Yi findixi n fate nan na, naxan fixi wo be. Wo xa ratu n ma yi saabui ra.» ²⁵ E to ge e degede, Isa man naxa tonbili tongo, a a fala, «N wuli nan ya, saate wuli naxan baxi mixi gbegbe be. Wo na a min temui yo temui, wo xa ratu n ma yi saabui ra. ²⁶ Temui yo temui, wo ne na taami donma, wo ne na minse minma, wo luma Marigi xa faxe nan masen na han a gbilen waxati.»

²⁷ Na na a ra, mixi yo naxan na taami don, a na minse min binyetarepa kui, a bara yunubi soto Marigi fate nun a wuli ra. ²⁸ Beenun mixi xa na taami don, beenun mixi xa na minse min, a lanma a xa a yete mato, ²⁹ barima naxan na taami don, a na minse min, a mu a kolon Marigi fate nan a ra, a bara kiiti jaaxi soto.

³⁰ Na nan a toxi furemae nun senbetaree wuyaxi wo ya ma. Ndee jan bara bele. ³¹ Xa won luma won yete mato ra, won mu fama kiiti jaaxi sode. ³² Marigi won makiitima ne, alako a xa won matinxin, won naxa kiiti jaaxi soto alo dunipa mixie. ³³ N ngaxakerenyie, na kui, wo xa wo bore mame, wo wo malanma temui naxe Marigi xa serexe tonxuma donde. ³⁴ Xa kaame na mixi ma, a xa a dege a xonyi, alako a naxa findi kiiti jaaxi ra wo xa malanyi kui. N na fa, n fama na fe gbete yailande naxee kanaxi wo tagi.

12

Ala Xaxili danxaniyatoe malife

¹ N ngaxakerenyie, a xoli n ma wo xa fahaamui soto fee ra Ala Xaxili Seniyenxi wo kima naxee ra. ² Wo to nu na kaafiripa kui, fe nde naxa a niya wo xa bira kuye dunduxie foxo ra. ³ Na na a ra, n xa a fala wo be, mixi naxan woyenma Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, a mu noma a falade, «Isa dankaxi.» Mixi yo fan mu noma a falade, «Isa findixi Marigi nan na,» xa Ala Xaxili Seniyenxi saabui xa mu a ra.

⁴ Ala xa ki doxo wuya, kono a birin fatanxi Ala Xaxili keren nan na. ⁵ Ala xa wali doxo wuya, kono a birin fatanxi Marigi keren nan na. ⁶ Ala xa fe rabaxi doxo wuya,

kɔnɔ a birin fatanxi Ala keren nan na. Ala keren nan a ragirima wo xa nɔ na fee rabade.

⁷ Ala Xaxili a yete masenma kankan be jama xa munafanyi xa fe ra. ⁸ Ala Xaxili ndee kima xaxilimaya masenyi ra, a ndee kima fe kolonyi masenyi ra, ⁹ a ndee kima senbe ra naxan fatanxi danxaniya ra, a ndee kima senbe ra naxan a niyama e xa nɔ mixi rayalande, ¹⁰ a ndee kima senbe ra naxan findima kaabanakoe rabafe ra, a ndee kima masenyi ra e xa woyen Ala xili ra, a ndee kima kolonyi ra alako e xa fata Ala xa fe nun Sentane xa fe tagi rasade, a ndee kima senbe ra e xa nɔ xui gbetee falade, a ndee kima na xuie madangife ra. ¹¹ Ala Xaxili keren nan na wali mooli birin nabama. A kankan kima alo a a janigexi ki naxe.

¹² Mixi salonsee wuya, kɔnɔ e findixi fate gundi keren nan na. E birin nadɔxɔxi e bore ra, e findi keren na. Won nun Ala xa Mixi Sugandixi na na ki ne. ¹³ Won tan danxaniyatɔe birin bara Ala Xaxili kerenyi soto. Won birin bara findi fate keren na. Yuwifi yo, Gireki yo, konyi yo, lasiri yo, won birin baloma Xaxili keren nan saabui ra.

¹⁴ Fate mu findixi salonse keren gbansan xa ra, e wuya. ¹⁵ Xa a sa li i sanyi a fala, «N mu na i fate ma, barima n mu findixi belexe ra,» na mu a niyama a xa ba i fate ma. ¹⁶ Xa a sa li i tuli a fala, «N mu na i fate ma, barima n mu findixi ya ra,» na mu a niyama a xa ba i fate ma. ¹⁷ Xa fate birin sa findixi ya nan na, mixi fe mema di? Xa fate birin sa findixi tuli nan na, mixi se xiri mema di?

¹⁸ Ala bara salonse birin dɔxɔ mixi fate ma, alo a wama a xɔn ma ki naxe. ¹⁹ Xa na birin findi salonse keren na, fate fa findima a ra di? ²⁰ Salonsee wuya, kɔnɔ fate gundi keren na a ra. ²¹ I ya mu noma a falade i belexe be, «N hayi mu na i ma.» I xunyi mu noma a falade i sanyi be, «N hayi mu na i ma.»

²² Na mu noma rabade feo! Hali fate salonse naxee senbe mu gbo, fate hayi na e ma. ²³ Won won fate salonse naxee mapɔxunxi a e tide xurun, won meenixi nee ma dangi booree ra. Won won fate salonse naxee suturaxi, won meenixi nee ma dangi booree ra. ²⁴ Salonse naxee mu suturaxi, e hayi mu na a ma mixi xa menni e ma a gbe ra. Ala naxa mixi fate yailan alako salonse naxee mapɔxunxi a e tide xurun, e tide xa dangi booree ra. ²⁵ A mu wama won xa fate salonse nde rafisa a boore be. A wama ne won xa meeni e birin ma. ²⁶ Xa a sa li salonse keren tɔɔɔ, salonse booree fan tɔɔɔma ne. Xa a sa li salonse keren bara tide soto, salonse birin seewama ne na kui.

²⁷ Wo findixi Ala xa Mixi Sugandixi fate nan na. Wo birin bara findi salonsee ra

na fate kerenyi ma. Kankan xa wali na na. ²⁸ A fɔlɛ, Ala bara ndee ti Isa xa xɛɛrae ra danxaniyatɔɛ pama ya ma. Na dangi xanbi, a bara ndee ti namijɔnmɛɛ ra. A saxan nde, a bara ndee ti karamɔxɔɛ ra. A man bara a niya ndee xa nɔ kaabanako rabade, ndee xa nɔ mixi rayalande, ndee xa nɔ e booree malide ki gbetɛ. A bara ndee ti yareratɛ ra, a bara ndee ki alako e xa nɔ xui gbetɛ falade. ²⁹ Nee birin findixi xɛɛrae nan na? Nee birin findixi namijɔnmɛɛ nan na? Nee birin findixi karamɔxɔɛ nan na? Nee birin nɔma kaabanako rabade? ³⁰ Nee birin fata mixi rayalande? Nee birin nɔma xui gbetɛ falade? Nee birin nɔma na xuiɛ madangide e booree bɛ? ³¹ Wo xa fe birin naba alako Ala xa wo ki fee ra naxee dangi fe birin na. Yakɔsi n xa kira fisamante masen wo bɛ.

13

Xanunteya

¹ Hali n nɔma adamae nun malekɛɛ xui falade, xa xanunteya mu na n bɔɛɛ kui, n xui luma nɛ alɔ paani nun tɔlɔnyi bɔnbɔ xui. ² Hali n masenyi ti Ala xili ra, n gundo birin kolon, n man fe tilinxi birin fahaamu, xa xanunteya mu na n bɔɛɛ kui, mixi fufafu nan n na. Hali n ma danxaniya gbo han n fa nɔ geya tongode a tide, xa xanunteya mu na n bɔɛɛ kui, n tide yo mu na. ³ Hali n nan n harige birin itaxun setaree balofe ra, hali n faxes te xɔɔra Ala xa fe ra, xa xanunteya mu na n bɔɛɛ kui, na mu findima geenɛ yo ra n bɛ.

⁴ Xanunteya a niyama nɛ mixi xa findi mixi dijɛxi ra, a findi mixi malima ra. A mu milama, a mu a yetɛ matɔxɔma, a mu a yetɛ igboma, ⁵ a mu xurutarepa rabama, a mu a yetɛ xa geenɛ fenma, a mu xɔnɔma. Gbesenxɔnnɛya mu luma a bɔɛɛ kui, ⁶ a mu jɛlexinma wule ra, a jɛlexinma nɔndi nan na. ⁷ Xanunteya na naxan bɛ, a dijɛma fe birin ma, a mu tɛgɛ fefɛ, a a xaxili tima fe fanyi ra temui birin, a tun nabɛxi fe birin ma.

⁸ Xanunteya mu jɔnma abadan. Wɔyɛnfɛ Ala xili ra a jɔnma nɛ, xui gbetɛ falafɛ danma nɛ, kolonyi fan jɔnma nɛ. ⁹ Won mu fe birin kolon, won mu gema namijɔnmɛ masenyi birin falade, ¹⁰ kɔnɔ fe kamalixi na a li, fe kamalitare jɔnma nɛ. ¹¹ N dimɛdi temui, n ma wɔyɛnyi yo, n ma mapɔxunyi yo, n xaxili yo, a birin nu findixi dimɛdipa nan na. Kɔnɔ n to mɔ, n bara dimɛdi fee lu na. ¹² To won mu fee igbema a fanyi ra. A luxi alɔ won na won yetɛ matofɛ kike ma naxan mu igbema a fanyi ra. Kɔnɔ waxati na fafɛ, won fee igbema nɛ a fanyi ra, a luma nɛ alɔ won nun na fee na ti yire keren. To n mu fe birin kolon, kɔnɔ waxati na fafɛ, n ma fahaamui fama kamalide, n fa fe kolon alɔ Ala n kolonxi ki naxɛ.

¹³ Fe saxan nan buma: danxaniya, xaxili tide, nun xanunteya. Kɔnɔ xanunteya nan dangi nee birin na.

14

Xui gbetee falafe nun woyenfe Ala xili ra

¹ Xanunteya xa lu wo boɲe kui. Wo kata wo xa Ala xa kie soto a Xaxili Seniyenxi saabui ra. Woyenfe Ala xili ra, wo xa na nan singe fen. ² Mixi naxan xui gbetee falama, a mu woyenfe adama xa be, a woyenma Ala nan be, barima adamadi mu na xui mooli mema. Na xui naxan findima gundo ra, Ala Xaxili na nan falama. ³ Mixi naxan woyenma Ala xili ra, a tan fe nan falama adamadi be naxan noma e xa danxaniya rasabatide, a e ralimaniya, a sunnunyi ba e ma. ⁴ Kɔnɔ mixi naxan woyenma xui gbetee ra, a a yete gbansan nan malima. Naxan woyenma Ala xili ra, a danxaniyatɔe pama nan malima.

⁵ A xoli n ma wo birin xa xui gbetee fala, kɔnɔ n wama naxan xon dangife na ra, wo xa no woyende Ala xili ra. Na nan tide gbo dangife xui gbetee falafe ra, fo na xui gbetee xa madangi danxaniyatɔe pama be, alako e xa danxaniya xa sabati. ⁶ Yakosi, n ngaxakerenyie, xa a sa li n naxa fa wo yire n xui gbetee falafe ra wo mu naxee mema, na wo malima di? Kɔnɔ xa n fa laamatunyi, kolonyi, Ala xa masenyi, nun xaranyi masende wo be, na nan findima munafanyi ra wo be.

⁷ Hali xule nun kora, se naxee mu jengima, xa e sigi sa xui mu fiixe, mixi mu noma a kolonde. ⁸ Xa sara xui mu fiixe, soori gali mu noma a kolonde gere waxati bara a li. ⁹ Wo tan fan, xa wo xui fala mixie mu naxan kolon, e fa fahaamui sɔtoma na ma di? Wo woyenma fufafu.

¹⁰ Xui wuyaxi nan na dunija, kɔnɔ e birin masenyi nde nan tima. ¹¹ Xa mixi woyen n be xui nde ra n mu naxan kolon, muxu birin bara findi xɔɲe ra muxu bore be. ¹² Na kui, wo tan naxee wama Ala xa wo ki, wo xa kata a xa wo ki ki ra naxan danxaniyatɔe pama rasabatima. ¹³ Naxan xui gbetee falama, a xa Ala maxandi alako a man xa fata na xui madangide a booree be. ¹⁴ Xa n salima xui gbetee ra, n boɲe salima, kɔnɔ n salima fahaamutareɲa nan kui. ¹⁵ A lanma n xa munse raba? A lanma n xa sali n boɲe ra, n man xa sali fahaamui ra. N xa beeti ba n boɲe ra, n man xa beeti ba fahaamui ra. ¹⁶ Xa na mu a ra, i na Ala tantu i boɲe ra, mixi naxan doxoxi i seeti ma, a mu noma «Amina» ratinde, barima a mu i xa xui fahaamuma. ¹⁷ I tantui fanyi rasigama Ala nan ma, kɔnɔ boore xa danxaniya mu noma sabatide na saabui ra. ¹⁸ N bara Ala tantu, barima

n xui gbete falama dangife wo birin na, ¹⁹ kono mixi woyen suuli naxan fahaamuma, e tide gbo xaranyi ki ma dangife woyen wulu ra, naxee falaxi xui gbete danxaniyatoe pama mu naxee kolon.

²⁰ N ngaxakerenyie, wo naxa wali alo dimedie, wo xa wali ne alo kuntigie. Fe paaxi ma, wo xa lu alo diyore gbeeli. Kono xaxili ma, wo xa lu alo mixi moxi. ²¹ A sebexi Kitaabui kui,

«Marigi naxa a masen,
«N fama woyende yi pama be
xui gbete ra naxan fatanxi xone ra,
kono hali n woyen na ki,
e mu n xui suxuma.» »

²² Na nan a toxi, xui gbete falafe findixi tonxuma ra danxaniyataree nan be, danxaniyatoe xa mu a ra. Kono woyenfe Ala xili ra, na nan findixi tonxuma ra danxaniyatoe be, danxaniyataree xa mu a ra. ²³ Xa a sa li danxaniyatoe pama birin na yire keren xui gbete falafe ra, danxaniyatare ndee na so, xa na mu a ra mixi gbete naxee wama wo xa fe ramefe, e mu a falama xe a wo bara daxu? ²⁴ Kono xa wo birin na woyenfe Ala xili ra, danxaniyatare nde na so, xa na mu a ra mixi gbete naxan wama wo xa fe ramefe, a a yete kolonma ne yunubitoe ra, a wo xa masenyi kolon nendi ra, ²⁵ a gundo birin makenen. Na kui, a a yete igoro boxi, a Ala batu, a a fala, «Ala yati na wo ya ma.»

²⁶ N ngaxakerenyie, a lanma won xa munse raba? Wo na wo malan, ndee xa beeti ba, ndee xa mixie xaran, ndee xa laamatunyi masen, ndee xa woyen xui gbete ra, ndee xa na xui gbete madangi. Na birin xa raba alako danxaniyatoe pama xa sabati. ²⁷ Xa mixie xui gbete falama, e naxa dangi mixi firin na, xa na mu a ra mixi saxan. Kankan xa woyen a woyen temui, kankan xa mixi soto naxan na xui madangima booree be. ²⁸ Xa mixi mu na naxan na xui madangima, na kanyi xa a sabari malanyi kui, a xa woyenyi xa lu a tan nun Ala gbansan tagi.

²⁹ Xa mixie woyenma Ala xili ra, e fan naxa dangi mixi firin na, xa na mu a ra mixi saxan. Booree xa na masenyie mato a fanyi ra. ³⁰ Xa Ala masenyi fi mixi nde ma a xili ra, boore na woyenfe temui naxe, naxan na woyenfe a lanma a xa dundu sinden. ³¹ Kankan noma woyende Ala xili ra a xa waxati, alako birin xa xaranyi nun limaniya soto.

³² Namijonme tan, a masenyi tima a janige nan na. ³³ Ala mu wama xurutareja xon, a

wama ne fe birin xa raba a raba ki ma boñesa kui.

Seniyentoe jama birin bara lan a ma, ³⁴ a ginee xa e sabari malanyie kui. E mu lan e xa woyen, e xa lu magore kui alo Ala xa seriye a masenxi ki naxe. ³⁵ Xa e wama maxorinyi tife, e xa e xa mori maxorin banxi, barima a mu daxe gine xa woyen malanyi kui.

³⁶ Ala xa masenxi fatanxi wo tan nan na? A masenxi wo tan nan gbansan be? ³⁷ Xa mixi nde a mapoxun a namijonme na a ra, xa mixi nde a mapoxun a Ala bara a ki, a xa n ma sebeli kolon Marigi xa yaamari ra. ³⁸ Xa a mu na kolon nondi ra, Ala fan mu na kanyi kolonma a xa mixi ra.

³⁹ Na kui, n ngaxakerenyie, woyenfe Ala xili ra a xa rafan wo ma. Wo naxe tonyi doxo xui gbete falafe ra, ⁴⁰ konon wo xa na raba a raba ki ma seriye ra.

15

Marakeli

¹ N ngaxakerenyie, n bara wo ratu Ala xa xibaaru fanyi ra, n naxan masenxi wo be, wo danxaniyaxi naxan ma, wo biraxi naxan foxo ra. ² Xa wo lu na foxo ra alo n a masenxi wo be ki naxe, wo fama ne kaside na saabui ra. Xa wo mu lu na foxo ra, wo xa danxaniya bara findi fe fufafu ra wo be.

³ N nu bara masenxi hagige ti wo be, n naxan soto. A tan nan ya. Ala xa Mixi Sugandixi naxe faxe won ma yunubie xafari fe ra, alo a nu sebexi ki naxe. ⁴ A naxe ragata gaburi kui, a man naxe keli faxe ma a xi saxan nde, alo a nu sebexi ki naxe. ⁵ A naxe mini Kefasi nun Isa xa xera fu nun firinyie ma. ⁶ Na dangi xanbi, a naxe mini danxaniyatoe keme suuli ma temui keren. Han ya na danxaniyatoe gbegbe baloxi, konon ndee bara laaxira. ⁷ Na dangi xanbi, a naxe mini Yaki ma, a man naxe mini a xa xera birin ma.

⁸ A donxoe ra, a naxe mini n fan ma. N mu nu findixi a xa xera ra, a booree sugandixi temui naxe. ⁹ N tide mu nu gbo alo xera booree. Xera xili mu lanma a xa fala n xun, barima n nu bara Ala xa danxaniyatoe jama jaxankata. ¹⁰ Konon n bara findi Isa xa xera ra Ala xa hinne saabui ra. Na hinne mu findixi fe fufafu ra n be. N bara wali dangife xera birin na, konon n tan mu a ra. Ala xa hinne nan walixi n be n ma dunipeigiri kui. ¹¹ Xa n tan nan na kawandi tixi ba, xa e tan nan na kawandi tixi ba, na nan kawandixi wo be. Wo bara ge danxaniyade na nan ma.

¹² Xa kawandi sa tife a Ala xa Mixi Sugandixi bara keli faxe ma, munfe ra ndee a falama wo ya ma a mixi mu kelima faxe ma? ¹³ Xa mixi mu kelima faxe ma nu, Ala xa Mixi Sugandixi fan mu kelixi faxe ma. ¹⁴ Xa Ala xa Mixi Sugandixi mu kelixi faxe ma nu, muxu xa kawandi nun wo xa danxaniya findixi fe fufafu nan na. ¹⁵ Na kui, muxu bara findi seede wule falee ra Ala be, barima muxu bara seedepoxoya raba a Ala bara a xa Mixi Sugandixi rakeli faxe ma. Kono xa nondi na a ra mixie mu kelima faxe ma nu, Ala fan mu a rakelima nu. ¹⁶ Xa mixie mu kelima faxe ma nu, Ala xa Mixi Sugandixi fan mu kelixi faxe ma. ¹⁷ Xa Ala xa Mixi Sugandixi mu kelixi faxe ma nu, wo xa danxaniya findixi fe fufafu nan na, wo xa yunubie man na wo ma, ¹⁸ a nun Isa xa danxaniyatoe laaxiraxie fan bara loe. ¹⁹ Xa won won xaxili tima Ala xa Mixi Sugandixi ra yi dunipeigiri gbansan nan ma fe ra, a lima nu won ma fe bara makinikini dangi adamadi birin na.

²⁰ Kono n xa a fala wo be, Ala xa Mixi Sugandixi nan kelixi faxe ma. A bara findi mixi singe ra naxan kelixi faxamixie ya ma. ²¹ Faxe to so dunipa adama saabui ra, marakeli fan soxi adama nde nan saabui ra. ²² Mixi birin faxama Benba Adama nan xa fe ra. Mixi birin man kelima faxe ma Ala xa Mixi Sugandixi nan ma fe saabui ra. ²³ Kono kankan kelima a waxati ne. Ala xa Mixi Sugandixi singe nan keli. A na fa temui naxe, a xa mixie fan kelima ne. ²⁴ A na mangeya ragbilen Baba Ala ma, a na ge node mangeya nun senbe birin na, dunipa jonma ne na waxati. ²⁵ Ala xa Mixi Sugandixi xa ti mange ra, han Ala xa a sanyi ti a yaxui birin ma. ²⁶ A yaxui donxoe a naxan ibutuxunma, na findixi faxe nan na. ²⁷ Ala nan na birin saxi a xa yaamari bun ma. A to a fala a birin saxi a xa yaamari bun ma, a kolonxi a Ala naxan birin saxi a xa Mixi Sugandixi xa yaamari bun ma, Ala tan mu na na yaamari bun ma. ²⁸ Ala xa Mixi Sugandixi na na birin nagbilen Ala ma, a tan fan fama lude Ala xa yaamari nan bun ma, naxan singe nu bara yaamari so a yi ra. Ala fama yaamari rabade na temui fe birin xun ma.

²⁹ Xa marakeli mu na nu, munfe ra ndee fa e xunxama ye xora faxamixie be? Xa faxamixie mu kelima faxe ma nu, munfe ra ndee e xunxama ye xora e be? ³⁰ Munfe ra muxu tan bara tin lude fe xoroxoe kui temui birin? ³¹ N ngaxakerenyie, n xa a fala wo be a nondi ki ma, loxo yo loxo n na faxe nan de ma. N a falama wo tan be, n seewaxi wo tan naxee xa fe ra, barima wo danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan ma, naxan findixi won Marigi ra. ³² Munafanyi mundun na n be adama ki ma, xa n bara sube xaapexie gere Efese? Xa faxamixie mu kelima faxe ma nu, «won xa won dege, won xa won min,

barima tina won faxama ne.»

³³ Wo naxa tantan. Nereboore kobie nan yuge fanyi masarama. ³⁴ Wo xa soobe suxu, wo xa yunubi lu na. Ndee wo ya ma e mu Ala kolon. N xa a fala wo be, na bara findi yaagi ra wo be.

³⁵ Nde noma a yete maxorinde, a naxe, «Mixi faxaxie kelima di? Fate mooli mundun luma e ma?» ³⁶ Xaxilitaree, wo mu a kolon sansi xori mu noma findide sansi ra, fo a faxesinden? ³⁷ Sansi xori naxan sima boxi, a nun a soli naxan tema, e keren mu a ra. Sansi xori tan, a xori gbansan na a ra, temunde maale xesta, xa na mu a ra sansi xori gbete. ³⁸ Ala sansi xori birin findima sansi ra alo a wama a xon ma ki naxe. Sansi xori mooli birin a soli nan naminima.

³⁹ Nimase fate birin mu luma ki keren. Mixi fate na ki keren. Sube fate na ki gbete. Xoni fate nun yexe fate fan na e xati ma. ⁴⁰ Se naxee na boxi ma, a nun se gbete naxee na koore ma, e tagi rasa. E birin daaxi e gbe ki ne. ⁴¹ Soge yanbama ki naxe, a nun kike yanbama ki naxe, a nun tunbuie yanbama ki naxe, e birin keren mu a ra. Hali tunbuie na a ra e mu yanbama ki keren.

⁴² Faxamixi rakelixie luma na ki ne. Mixi na dunija temui naxe, a fate noma kanade, konon a na keli faxes ma, a fate mu noma kanade sonon. ⁴³ Mixi ragataxi gaburi kui temui naxe, a boroma ne, a senbe jon, konon a kelima faxes ma senbe nun nore nan na. ⁴⁴ Mixi na ragata a fate na dunija ki nan ma, konon a kelima a laaxira ki nan ma. Dunija fate na na, laaxira fate fan na.

⁴⁵ Na nan a toxi a sebexi, «Adama singe findixi nimase nan na.» Adama donxoe findixi xaxili nan na naxan mixi rakisima. ⁴⁶ Adama singe findixi dunija mixi nan na, koore ma daaxi mu a ra. Koore ma daaxi nan fama dunija ma daaxi xanbi ra. ⁴⁷ Adama singe fatanxi dunija bende fupi nan na. Adama firin nde fatanxi koore nan na. ⁴⁸ Adamadie maniyaxi won benba Adama nan na, naxan daaxi bende ra. Mixi naxee tema koore, e masarama ne, e fa lu alo na Adama naxan kelixi koore. ⁴⁹ Won to maniya won benba Adama ra dunija, won man fama maniyade na Adama nan na naxan kelixi koore ma.

⁵⁰ N ngaxakerenyie, n xa a fala wo be, dunija fate mu noma Ala xa ariyanna sotode ke ra. Nimasee fate mu noma ariyanna sotode ke ra. E fate boroma ne, konon fate boroxi mu noma sode ariyanna. ⁵¹ N xa gundo fala wo be. Won birin mu faxama, konon won birin masarama ne ⁵² mafuren mafuren sara donxoe xui ma. Na sara na fe, faxamixie

kelima ne faxe ma fate neene ra e ma naxee mu boroma sonon. Won fama ne masarade. ⁵³ Naxan lan a xa boru, na mu boroma sonon. Naxan lan a xa faxa, na mu faxama sonon.

⁵⁴ Fate boroxi na findi fate borotare ra, fate faxaxi na findi fate faxatare ra, yi sebeli fama kamalide na temui ne:

«Wo bara xunnakeli soto faxe ma.

⁵⁵ Faxe xa xunnakeli na minden?

Faxe xa toore na minden?»

⁵⁶ Yunubi findixi toore nan na naxan bara mixi faxa. Yaamari findixi yunubi xa senbe nan na. ⁵⁷ Ala tantu, naxan bara won xun nakeli won Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra. ⁵⁸ Na kui, n ngaxakerenyie, wo xa danxaniya xa sabati. Wo naxa a lu limaniya xa ba wo yi ra. Wo xa wakili Marigi be temui birin, barima wo a kolon a wo naxan nabama a be fe fufafu xa mu a ra.

16

Polu xa jungui

¹ Wo xa kobiri malan seniyentoe be, alo n Galati boxi danxaniyatoe jamae yamarixi ki naxe. ² Kankan xa kobiri nde sa a xati ma a harige bere ra sande loxo birin, alako kobiri xa ge malande beenun n fa temui. ³ N na fa, n bataaxe soma mixie yi ra wo naxee sugandima kobiri xanife ra Darisalamu. ⁴ Xa a lanma n fan xa siga, muxu birin na a ra.

⁵ N na dangi Masedon boxi ra, alo n wama a xon ma ki naxe, n fama ne wo yire. ⁶ Temunde n saxanyi raba wo xonyi, xa na mu a ra n jeme radangi naa, alako wo xa no n malide n ma biyaasi kui. ⁷ Xa Ala tin, n mu findima dangimixi tun na. A xoli n ma n xa lu wo yire dondoronti. ⁸ Kono n xa lu be Efese han Xe Xabe Sali xa ba a ra, ⁹ barima n ma wali na sooneyafe, hali n yaxuie to wuyaxi n be.

¹⁰ Xa Timote fa wo yire, wo a rasene alako a naxa fa gaaxu wo ya ra, barima a walima Marigi nan be alo n tan. ¹¹ Mixi yo naxa yo a ma. Wo xa a mali a xa biyaasi kui alako a xa n li bopesa kui. N tan nun n ngaxakerenyie na a mamefe.

¹² Wo xa a kolon n bara won ngaxakerenyi Apolosi karaxan a xa siga wo yire a nun danxaniyatoe ndee. A singe a mu nu tinxi, kono yakosi a bara nate tongo a xa siga a na feere soto temui naxe.

¹³ Wo xa wo yete mato, wo xa wo xa danxaniya rasabati, wo xa limaniya, wo xa wo senbe so. ¹⁴ Wo xa fe birin naba xanunteya ra. ¹⁵ N ngaxakerenyie, n xa marasi nde sa na xun ma. Wo a kolon a Sitefana xa denbaya nan singe danxaniya Akayi boxi ma. E bara wali seniyentsee be ki fanyi ra. ¹⁶ Wo xa lu na mixi mooli xa yaamari bun ma, a nun mixi naxan birin Ala xa wali rabama.

¹⁷ N bara jexin Sitefana, Forotunatu, nun Axayikusu fafe ra, barima e bara n mali wo xanbi. ¹⁸ E bara limaniya fi won birin ma. Wo xa na kolon e be.

¹⁹ Danxaniyatse jama naxee na Asi boxi ma e bara wo xeebu. Akila, Pirisila, nun danxaniyatse jama naxan e malanma e xonyi, e fan bara wo xeebu Marigi xili ra. ²⁰ Ngaxakerenyi naxee na be, e birin wo xeebu. Wo xa wo bore xeebu danxaniyatse xa xanunteya kui.

²¹ N tan Polu bara yi xeebui sebe n yete belexe ra. ²² Naxankate xa lu mixi be naxan mu Marigi xanuma. Won Marigi xa fa. ²³ Marigi Isa xa hinne wo ra. ²⁴ N bara wo xanu Ala xa Mixi Sugandixi Isa xili ra. Amina.